

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه هنر اصفهان
دانشکده معماری و شهرسازی
گروه معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش معماری

طراحی و ساماندهی راسته تجاری و خدماتی در ورودی شرقی اصفهان

استاد راهنما:

دکتر رامین مدنی

استاد مشاور:

دکتر محمود قلعه نویی

پژوهشگر:

سمیه خالقان لاریجه

شهریورماه ۱۳۹۱

اظهارنامه دانشجوی:

موضوع پایان نامه : طراحی و ساماندهی راسته تجاری و خدماتی در ورودی شرقی اصفهان

استاد راهنما: دکتر رامین مدنی

اینجانب سمیه خالقان لاریچه دانشجوی دوره کارشناسی ارشد رشته معماری گرایش معماری دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر اصفهان به شماره دانشجویی ۸۸۱۱۴۰۵۱۰۴ گواهی می نمایم که تحقیقات ارائه شده در این پایان نامه توسط شخص اینجانب انجام شده و صحت و اصالت مطالب نگارش شده مورد تأیید می باشد و در موارد استفاده از کار دیگر محققان به مرجع مورد استفاده اشاره شده است. به علاوه گواهی می نمایم که مطالب مندرج در پایان نامه تاکنون برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی توسط اینجانب یا فرد دیگری ارائه نشده است و در تدوین متن پایان نامه چارچوب مصوب دانشگاه هنر اصفهان را به طور کامل رعایت کرده ام.

امضاء دانشجو:

تاریخ:

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات، ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق، همچنین چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه کارشناسی ارشد، برای دانشگاه هنر اصفهان محفوظ است.
نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

دانشگاه هنر اصفهان

دانشکده معماری و شهرسازی

گروه معماری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته معماری
گرایش معماری خانم سمیه خالقان لاریچه
با عنوان:

طراحی و ساماندهی راسته تجاری و خدماتی در ورودی شرقی اصفهان

ارایه شده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیتهای تحصیلی لازم برای درجه‌ی کارشناسی ارشد که در تاریخ..... توسط هیأت داوران زیر بررسی و با نمره.....درجه.....به تصویب نهایی رسید

۱- استاد راهنمای اول پایان نامه آقای دکتر رامین مدنی	با مرتبه علمی	امضا
۲- استاد مشاور اول پایان نامه آقای دکتر محمود قلعه نویی	با مرتبه علمی	امضا
۳- استاد داور داخل گروه آقای دکتر	با مرتبه علمی	امضا
۴- استاد داور خارج از گروه آقای دکتر	با مرتبه علمی	امضا

مهر و امضای مدیر گروه

چکیده

یکی از جاده های پرترددایران، جاده اصفهان - یزد می باشد. این راه ترانزیتی به علت عدم وجود محل طراحی شده جهت توقف مسافران و رانندگان دارای معضلات فراوانی است. از سویی دیگر اقتصاد حوزه های زیستی مجاور جاده مانند روستای مزرعه گورت به علت خشکسالی های اخیر استان دارای سیر نزولی در بخش کشاورزی و دامپروری بوده و گرایش به سوی خدمات و صنعت می باشد.

عطف توجه به قرارگیری منطقه ی گورت در امتداد مسیر ترانزیتی اصفهان - یزد، می تواند باعث یک پایداری مناسب زیستی در منطقه گردد و نیز در ساماندهی قسمتی از چهره ی نازیبای دروازه شرقی اصفهان نقش به سزایی داشته باشد. توجه به این پتانسیل می تواند ایجاد امکان اشتغال ساکنان بومی منطقه را فراهم سازد. روستای مزرعه گورت دارای بناهای تاریخی باارزشی است ولی متأسفانه معماری بومی این منطقه رو به فراموشی است. یکی از اهداف این رساله احیا دوباره معماری بومی این منطقه در قالب طراحی و ساماندهی راسته خدماتی- تجاری روستا می باشد.

از جمله سوالات مطرح شده در این رساله: ویژگی های معماری بومی چیست؟ ایده طراحی راسته خدماتی روستاهای حاشیه جاده در قالب توقف گاه های بین جاده ای چیست؟ چگونه می توان از ویژگی های معماری بومی منطقه روستای مزرعه گورت در جهت ارتقا کیفی راسته خدماتی موجود استفاده کرد؟

این رساله تحقیقی- کاربردی است. در این پایان نامه با مطالعه معماری بومی منطقه و نیز ویژگی های بوم آورد روستا اقدام به طراحی و ساماندهی راسته تجاری- خدماتی جهت رفع نیاز مسافران و نیز ایجاد اشتغال روستاییان شده است. برای گردآوری اطلاعات مورد نیاز از منابع کتابخانه ای، مشاهده و برداشت های میدانی در راسته ی خدماتی موجود و نیز ویژگی های معماری بومی منطقه استفاده شد.

کلیدواژه ها

توقف گاه بین راهی، راسته تجاری و خدماتی، ویژگی های بومی، ساماندهی ورودی شهر

تقدیم ہے:

پدرم، سپر ہنر و صفا و عظوفت

مادرم کہ وجودش برائیم ہمہ مہراست و زیبائی

تقدیر و تشکر:

حمد و سپاس بی کران از ایزد منان که توفیق تلاش عظیم کرد.

باشکر و قدردانی از اساتید گرانمایه دانشگاه هنر اصفهان که در طول تحصیل از سرچشمه معرفت و بذل عنایت آنان بهره مند گردیده ام،

تقدیر و تشکر از استاد راهنما، جناب آقای دکتر امین مدنی که بزرگوارانه و همراه با مانت مرار اهنایی نمودند،

از استاد مشاور، جناب آقای دکتر محمود قلعه نویی که در طول دوره با علم و دانایی خود، یاریم نمودند تشکر و قدردانی

می نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	چکیده
	پیشگفتار:
	فصل اول کلیات تحقیق
۲	۱-۱ بیان مسئله.....
۷	۲-۱ اهداف پژوهش.....
۷	۳-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق.....
۸	۴-۱ پرسش های تحقیق.....
۸	۵-۱ فرضیه ها.....
۸	۶-۱ کاربرد نتایج تحقیق.....
۸	۷-۱ روش تحقیق.....
	فصل دوم پیشینه تحقیق.....
۱۱	۱-۲ توقف گاه بین راهی.....
۱۱	۱-۱-۲ تعریف.....
۱۲	۲-۱-۲ معیارهای موثر بر مکان یابی مجموعه های بین راهی.....
۱۳	۳-۱-۲ معرفی نمونه های اجرا شده در سایر کشورها.....
۲۷	۲-۲ عرصه ورودی و خروجی شهر.....
۲۷	۱-۲-۲ تعریف عام ورود.....
۲۸	۲-۲-۲ تعریف عام عرصه ی ورودی و خروجی شهر.....
۲۹	۳-۲-۲ دیدگاه علوم مرتبط.....
۲۹	۴-۲-۲ ویژگی های عرصه ورودی و خروجی شهر.....
۳۰	۵-۲-۲ نتیجه گیری.....
۳۱	۳-۲ بوم گرایی.....
۳۱	۱-۳-۲ ریشه شناسی واژه.....
۳۱	۲-۳-۲ مبانی بومی گرایی.....
۳۱	۳-۳-۲ معماری بومی.....

۳۳	..... ۱-۳-۳-۲ مصالح در معماری بومی
۳۴	..... ۲-۳-۳-۲ چشم انداز کنونی معماری بومی
۳۶	..... ۳-۳-۳-۲ نمونه های معماری بومی
۳۹	..... کتابخانه سرپناه امن (Safa Haven Library)
۱۱	..... فصل سوم روستای مزرعه گورت
۴۴	..... ۱-۳ پیشینه و زمینه
۴۴	..... ۱-۱-۳ شناخت موقعیت جغرافیایی روستا و پیشینه تاریخی آن
۴۵	..... ۲-۱-۳ جایگاه روستا در طرح بالادست مصوب
۴۵	..... ۲-۳ بررسی های محیطی
۴۵	..... ۱-۲-۳ بررسی وضعیت اقلیمی منطقه
۴۸	..... ۲-۲-۳ بررسی توپوگرافی روستا
۴۸	..... ۳-۳ بررسی های اجتماعی
۴۸	..... ۱-۳-۳ بررسی تحولات جمعیتی روستا در دوره های مختلف سرشماری
۵۰	..... ۲-۳-۳ بررسی ویژگی های جمعیتی روستا در وضع موجود
۵۳	..... ۴-۳ بررسی های اقتصادی
۵۳	..... ۱-۴-۳ کشاورزی
۵۳	..... ۲-۴-۳ دامداری
۵۴	..... ۳-۴-۳ صنعت
۵۴	..... ۴-۴-۳ خدمات
۵۵	..... ۵-۳ بررسی های کالبدی
۵۵	..... ۱-۵-۳ شناخت عوامل طبیعی یا مصنوعی موثر در شکل گیری و استقرار روستا
۵۷	..... ۲-۵-۳ بررسی و شناخت کیفیت ابنیه روستا
۵۹	..... ۳-۵-۳ معماری روستای مزرعه گورت
۶۲	..... ۱-۳-۵-۳ ویژگی های معماری بومی مناطق گرم و خشک و معماری بومی روستای مزرعه گورت
۶۷	..... ۶-۳ تحلیل و استنتاج مطالعات مربوط به روستا
۶۷	..... ۱-۶-۳ ارزیابی ویژگی های محیطی موجود در روستا
۶۷	..... ۲-۶-۳ تحلیل ویژگی ها و برآوردهای جمعیتی روستا

۶۹	۳-۲-۶ نتیجه‌گیری
۴۷	فصل چهارم طراحی و ساماندهی راسته تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت
۷۱	۴-۱ ضرورت ساماندهی و طراحی راسته ی تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت
۷۵	۴-۲ معرفی و تحلیل مکان طراحی
۸۱	۴-۲-۱ کاربری اراضی موجود در سایت
۸۸	۴-۲-۲ شناسایی الگوهای موجود در سایت
۹۸	۴-۲-۳ عناصر کالبدی مشترک در واحدهای تجاری
۱۰۰	۴-۲-۴ پتانسیل های کالبدی تاثیر گذار
۱۰۴	۴-۳ فرآیند طراحی
۱۰۴	۴-۳-۱ ایده های طراحی
۱۰۷	۴-۳-۲ الگوی پیشنهادی
۱۰۸	۴-۳-۳ توصیف گزینه های طراحی
۱۱۶	۴-۳-۴ برنامه فیزیکی
۱۲۲	۴-۳-۵ تکنیک ساخت
۱۲۳	۴-۳-۶ معرفی طرح
۱۲۹	منابع و مآخذ
۱۳۴	فصل پنجم
۱۳۴	پیوستها
۱۳۵	۵-۱ اهمیت عرصه ورودی و خروجی شهرها
۱۳۷	۵-۱-۱ مفهوم ورودی
۱۳۸	۵-۱-۲ اجزای فضای ورودی
۱۳۹	۵-۱-۳ حدود مبادی ورودی
۱۳۹	۵-۱-۴ ورودی شهرها در ایران
۱۴۰	۵-۱-۵ ویژگی های فضاهای ورودی شهرهای قدیم ایران
۱۴۱	۵-۱-۶ ورودی شهرهای کنونی ایران
۱۴۱	۵-۱-۷ الگوهای ارتباط فضائی، معیارها و ضوابط طراحی در عرصه ورودی و خروجی شهرها
۱۴۵	۵-۲ اثرات اقتصادی، اجتماعی خشکسالی بر کشاورزی در استان اصفهان
۱۴۶	۵-۲-۱ بررسی آماری روند رشد و تحولات اشتغال در نواحی روستایی استان اصفهان

فهرست جدول

صفحه	عنوان
۴۵	جدول (۱-۳) سلسله مراتب فضایی در شهرستان اصفهان.....
۴۶	جدول (۲-۳) پارامترهای سالانه درجه حرارت در ایستگاه اصفهان.....
۴۶	جدول (۳-۳) توزیع فصلی بارندگی در ایستگاه اصفهان.....
۴۷	جدول (۴-۳) میانگین ماهانه رطوبت نسبی در ایستگاه اصفهان به درصد.....
۴۹	جدول (۵-۳) تحولات جمعیتی روستای مزرعه گورت در دوره های مختلف آماری.....
۴۹	جدول (۶-۳) نرخ رشد روستای مزرعه گورت.....
۵۰	جدول (۷-۳) تعداد و بعد خانوار روستای مزرعه گورت.....
۵۲	جدول (۸-۳) مهاجرت در روستای مزرعه گورت.....
۵۲	جدول (۹-۳) وضعیت اشتغال و فعالیت در روستای مزرعه گورت.....
۵۳	جدول (۱۰-۳) نوع و میزان دام در روستای مزرعه گورت.....
۵۴	جدول (۱۱-۳) وضعیت فعالیت و اشتغال روستای گورت.....
۵۸	جدول (۱۲-۳) کیفیت ابنیه روستای مزرعه گورت.....
۶۶	جدول (۱۳-۳) سطح سرانه و درصد کاربری اراضی موجود در روستای مزرعه گورت.....
۶۸	جدول (۱۴-۳) میزان مهاجرفرستی و مهاجرپذیری.....
۶۸	جدول (۱۵-۳) پیش بینی تعداد شاغلین روستا.....
۷۳	جدول (۱-۴) پارامترهای نیازمند بررسی جهت ساماندهی مراکز وراسته های تجاری.....
۸۳	جدول (۲-۴) کاربری اراضی و فراوانی آنها.....
۱۱۷	جدول (۳-۴) برنامه فیزیکی فضاهای اطراف میدان.....
۱۱۸	جدول (۴-۴) برنامه فیزیکی فضاهای اطراف برج کبوتر.....
۱۱۹	جدول (۵-۴) برنامه فیزیکی مهمانسرا.....
۱۴۸	جدول (۱-۵) تعداد جمعیت در سن فعالیت و جمعیت فعال در روستاهای استان اصفهان.....
۱۴۸	جدول (۲-۵) میزان نرخ عمومی و واقعی فعالیت، نرخ اشتغال و بیکاری در مناطق روستایی استان اصفهان.....

فهرست شکل

صفحه	عنوان
۱۷	شکل (۱-۲) پرسپکتیو کل مجموعه viamala raststatte thusis
۴۹	شکل (۱-۳) تحولات جمعیتی روستای مزرعه گورت در دوره های مختلف آماری ۱۳۴۵-۸۵
۵۰	شکل (۲-۳) نمودار نرخ رشد روستای مزرعه گورت طی سالهای ۱۳۴۵ تا ۱۳۸۵
۸۴	شکل (۱-۴) درصد فراوانی کاربری ها
۸۸	شکل (۲-۴) الگوی شماره (۱)
۹۲	شکل (۳-۴) الگوی شماره (۲)
۹۴	شکل (۴-۴) الگوی شماره (۳)
۹۶	شکل (۵-۴) الگوی شماره (۴)
۱۰۵	شکل (۶-۴) ایده های طراحی
۱۰۶	شکل (۷-۴) (۸-۴) ایده های طراحی
۱۰۷	شکل (۹-۴) الگوی پیشنهادی
۱۰۸	شکل (۱۰-۴) جانمایی پیشنهادی تعمیرگاه ها در لایه دوم و تجاری های خرد در لایه اول
۱۰۸	شکل (۱۱-۴) مقطع ایده پیشنهادی نخست
۱۰۹	شکل (۱۲-۴) ایده پیشنهادی
۱۱۲	شکل (۱۳-۴) پلان پیشنهادی برای الگوی شماره (۱)
۱۱۳	شکل (۱۴-۴) پلان پیشنهادی برای الگوی شماره (۲)
۱۱۴	شکل (۱۵-۴) پلان پیشنهادی برای الگوی شماره (۳)
۱۱۵	شکل (۱۶-۴) پلان پیشنهادی برای الگوی شماره (۴)
۱۴۲	شکل (۱-۵) عرصه ورودی و خروجی شهر
۱۴۳	شکل (۲-۵) عرصه ورودی و خروجی شهر
۱۴۳	شکل (۳-۵) عرصه ورودی و خروجی شهر
۱۴۴	شکل (۴-۵) عرصه ورودی و خروجی شهر
۱۴۵	شکل (۵-۵) عرصه ورودی و خروجی شهر

فهرست نقشه

صفحه	عنوان
۱۸.....	نقشه (۱-۲) موقعیت ساختمان <i>viamala raststatter thusis</i> نسبت به بزرگراه.....
۱۹.....	نقشه (۲-۲) سیرکولاسیون فضای داخلی <i>viamala raststatter thusis</i> .....
۱۹.....	نقشه (۳-۲) موقعیت پنجره‌ها و دید به بیرون <i>viamala raststatter thusis</i> .....
۲۰.....	نقشه (۴-۲) پلان مجموعه <i>viamala raststatter thusis</i> .....
۲۰.....	نقشه (۵-۲) مقطع طولی <i>viamala raststatter thusis</i> .....
۲۰.....	نقشه (۶-۲) نمای ورودی <i>viamala raststatter thusis</i> .....
۲۱.....	نقشه (۷-۲) پلان مجموعه پروژه <i>national tourist routes projects</i> .....
۲۴.....	نقشه (۸-۲) پلان مجتمع خدماتی رفاهی و گردشگری سان آرا.....
۳۸.....	نقشه (۹-۲) مقطع مدرسه <i>handmade</i> .....
۳۹.....	نقشه (۱۰-۲) پلان کتابخانه سرپناه امن.....
۴۱.....	نقشه (۱۱-۲) مقطع کتابخانه سرپناه امن.....
۵۷.....	نقشه (۱-۳) شکل گیری خطی روستای مزرعه گورت در امتداد جاده.....
۶۵.....	نقشه (۲-۳) انواع مصالح مصرفی در معماری روستا.....
۸۳.....	نقشه (۱-۴) کاربری اراضی در راسته تجاری خدماتی روستای مزرعه گورت.....
۱۰۱.....	نقشه (۲-۴) جانمایی محل برج های کبوتر در روستا.....
۱۰۱.....	نقشه (۳-۴) جانمایی محل بنای قصر مزرعه گورت در روستا.....
۱۱۶.....	نقشه (۴-۴) قسمت های انتخابی در راسته تجاری - خدماتی برای طراحی.....
۱۱۷.....	نقشه (۵-۴) جانمایی عملکردها در میدان.....
۱۱۸.....	نقشه (۶-۴) جانمایی عملکردها در کنار برج کبوتر.....
۱۲۰.....	نقشه (۷-۴) اتاق هایی که از دو سمت نور می گیرند.....
۱۲۰.....	نقشه (۸-۴) اتاق هایی که از یک سمت نور می گیرند.....
۱۲۰.....	نقشه (۹-۴) اتاق هایی با پارکینگ سرپوشیده.....
۱۲۱.....	نقشه (۱۰-۴) طراحی حمام میان اتاق و پارکینگ برای جلوگیری از صدا.....
۱۲۱.....	نقشه (۱۱-۴) دو اتاق دو نفره با لابی برای آب و هوای سرد.....
۱۲۳.....	نقشه (۱۲-۴) دسترسی سواره به سایت.....
۱۲۴.....	نقشه (۱۳-۴) پلان اطراف برج کبوتر.....
۱۲۵.....	نقشه (۱۴-۴) پلان فضای اطراف میدان.....

فهرست عکس

صفحه	عنوان
۲	عکس (۱-۱) جاده اصفهان - یزد
۲	عکس (۲-۱) موقعیت منطقه گورت نسبت به شهر خوراسگان
۳	عکس (۳-۱) روستای مزرعه گورت
۴	عکس (۴-۱) و (۵-۱) راسته خدماتی روستای مزرعه گورت در حاشیه جاده
۱۷	عکس (۱-۲) پمپ سوخت در ورودی مجموعه viamala raststatte
۱۸	عکس (۲-۲) پنجره‌های غذاخوری و مناظر بیرون viamala raststatte thesis
۱۸	عکس (۳-۲) پنجره‌های در جداره خارجی viamala raststatte thesis
۲۱	عکس (۴-۲) نمای کل پروژه national tourist routes projects
۲۱	عکس (۵-۲) سکوه‌های پلکانی همراه با شیب زمین پروژه national tourist routes projects
۲۲	عکس (۶-۲) دسترسی به سکوها از طریق سطوح شیب‌دار پروژه national tourist routes projects
۲۲	عکس (۷-۲) هر صفا فضایی مستقل برای نشستن پروژه national tourist routes projects
۲۲	عکس (۸-۲) جداره نیمه بسته بین سکوها و پارکینگ پروژه national tourist routes projects
۲۳	عکس (۹-۲) تصویر هوایی از مجموعه آزادراه اصفهان کاشان
۲۳	عکس (۱۰-۲) دورنمای یکی از مجموعه‌ها مجتمع خدماتی رفاهی و گردشگری سان آرا از سمت دیگر خیابان
۲۴	عکس (۱۱-۲) فروشگاه‌های صنایع دستی و مواد غذایی مجموعه خدماتی رفاهی و گردشگری سان آرا
۲۵	عکس (۱۲-۲) تصویر هوایی از موقعیت مجتمع در حاشیه آزاد راه قم - اصفهان
۲۵	عکس (۱۳-۲) نمای سالن اصلی مجتمع خدماتی رفاهی بین راهی مارال ستاره
۲۵	عکس (۱۴-۲) پمپ سوخت مجتمع خدماتی رفاهی بین راهی مارال ستاره
۲۶	عکس (۱۵-۲) غذاخوری مجتمع خدماتی رفاهی بین راهی مارال ستاره
۲۶	عکس (۱۶-۲) غرفه فروش صنایع مجتمع خدماتی رفاهی بین راهی مارال ستاره
۳۷	عکس (۱۷-۲) و (۱۸-۲) مدرسه handmade
۳۷	عکس (۱۹-۲) و (۲۰-۲) مصالح به کارفته در مدرسه handmade
۳۸	عکس (۲۱-۲) فضای داخلی مدرسه handmade
۳۸	عکس (۲۲-۲) فضای داخلی مدرسه handmade
۳۹	عکس (۲۳-۲) کتابخانه سرپناه امن
۴۰	عکس (۲۴-۲) کتابخانه سرپناه امن کتابخانه سرپناه امن
۴۰	عکس (۲۵-۲) کتابخانه سرپناه امن
۴۱	عکس (۲۶-۲) کتابخانه سرپناه امن
۴۴	عکس (۱-۳) تصویر هوایی از موقعیت روستای مزرعه گورت در حاشیه جاده اصفهان - یزد
۵۵	عکس (۲-۳) و (۳-۳) بدنه بیرونی روستا مجاور جاده
۵۶	عکس (۴-۳) بنای تاریخی قصر مزرعه گورت
۵۶	عکس (۵-۳) برج کبوتر در حاشیه جاده
۵۶	عکس (۶-۳) برج کبوتر داخل روستا
۵۶	عکس (۷-۳) برج کبوتر داخل روستا

- عکس (۸-۳) (۹-۳) استفاده از مصالح بوم آورد در معماری نوع اول در روستا..... ۵۹
- عکس (۱۰-۳) (۱۱-۳) (۱۲-۳) مخروطی های معماری بومی در ضلع جنوب غربی روستا..... ۶۰
- عکس (۱۳-۳) (۱۴-۳) استفاده از مصالح جدید در پلان های قدیمی روستا..... ۶۱
- عکس (۱۵-۳) (۱۶-۳) استفاده از مصالح غیر بومی در فضای روستا..... ۶۲
- عکس (۱۷-۳) همنشینی نامناسب چهره جدید و بومی روستا..... ۶۲
- عکس (۱-۴) تصویر هوایی از موقعیت روستای مزرعه گورت در حاشیه جاده اصفهان - یزد..... ۷۶
- عکس (۲-۴) جاده اصفهان - یزد..... ۷۶
- عکس (۳-۴) بدنه روستای مزرعه گورت به سمت جاده اصفهان - یزد، محل انباشت ضایعات..... ۷۷
- عکس (۴-۴) راسته تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت به سمت جاده اصفهان - یزد..... ۷۷
- عکس (۵-۴) کاربری های همجوار روستای مزرعه گورت..... ۷۸
- عکس (۶-۴) روستای جیلان آباد..... ۷۹
- عکس (۷-۴) امامزاده یحیی..... ۷۹
- عکس (۸-۴) جایگاه سوخت..... ۸۰
- عکس (۹-۴) میدان میوه و تره بار..... ۸۰
- عکس (۱۰-۴) ورودی باغ رضوان..... ۸۱
- عکس (۱۱-۴) راسته ی تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت، توقف گاه رانندگان و مسافران..... ۸۱
- عکس (۱۲-۴) راسته ی تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت توقف گاه رانندگان و مسافران..... ۸۲
- عکس (۱۳-۴) راسته ی تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت کاربری های مکمل تعمیرگاه..... ۸۲
- عکس (۱۴-۴) (۱۵-۴) قرارگیری کاربری های متجانس در راسته ی تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت..... ۸۵
- عکس (۱۶-۴) (۱۷-۴) قرارگیری کاربری های متجانس در راسته ی تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت..... ۸۶
- عکس (۱۸-۴) و (۱۹-۴) جداکردن عرصه فعالیت در عملکردهای غیر متجانس..... ۸۷
- عکس (۲۰-۴) (۲۱-۴) عرصه های عملکردی در کاربری های الگوی شماره (۱)..... ۸۹
- عکس (۲۲-۴) (۲۳-۴) عناصر کالبدی در کاربری های الگوی شماره (۱)..... ۹۰
- عکس (۲۴-۴) محل پارک اتومبیل در کاربری های الگوی شماره (۱) تداخل حرکت سواره و پیاده..... ۹۱
- عکس (۲۵-۴) نحوه تبلیغ و نمایش نوع خدمات و کالا در کاربری های الگوی شماره (۱)..... ۹۱
- عکس (۲۶-۴) کاربری های الگوی شماره (۲)..... ۹۲
- عکس (۲۷-۴) کاربری های الگوی شماره (۲)..... ۹۳
- عکس (۲۸-۴) (۲۹-۴) نفوذ عرصه فعالیت تعمیرگاه ها در بافت روستا (لایه دوم)..... ۹۳
- عکس (۳۰-۴) فضای ورودی تعمیرگاه ها در لایه اول..... ۹۴
- عکس (۳۱-۴) عرصه فعالیت الگوی شماره (۳)..... ۹۵
- عکس (۳۲-۴) (۳۳-۴) عدم طراحی فضای مناسب برای ارائه محصولات کشاورزی روستائیان..... ۹۵
- عکس (۳۴-۴) (۳۵-۴) ارائه محصولات روستائیان در حاشیه کنار جاده..... ۹۶
- عکس (۳۶-۴) نفوذ الگوی شماره (۴) به بافت روستا..... ۹۷
- عکس (۳۷-۴) ارائه محصولات زنان روستایی در حاشیه جاده..... ۹۷
- عکس (۳۸-۴) نفوذ الگوی شماره (۴) به بافت روستا..... ۹۷
- عکس (۳۹-۴) ارائه محصولات زنان روستایی در حاشیه جاده..... ۹۸
- عکس (۴۰-۴) عناصر کالبدی مشترک در واحدهای تجاری..... ۹۸

- عکس (۴-۴۱) عناصر کالبدی مشترک در واحدهای تجاری..... ۹۹
- عکس (۴-۴۲) در نظر گرفتن محلی برای نشستن و استراحت..... ۹۹
- عکس (۴-۴۳) عناصر کالبدی در الگوی شماره (۱)..... ۹۹
- عکس (۴-۴۴) عرصه جلوی واحدهای تجاری برای ارائه کالا و خدمات..... ۱۰۰
- عکس (۴-۴۵) برج کبوتر در حاشیه جاده..... ۱۰۲
- عکس (۴-۴۶) برج کبوتر در بافت روستا..... ۱۰۲
- عکس (۴-۴۷) برج کبوتر در بافت روستا..... ۱۰۳
- عکس (۴-۴۸) بنای قصر مزرعه گورت..... ۱۰۳
- عکس (۴-۴۹) ماکت انتزاعی از وضع موجود راسته ی مورد پژوهش..... ۱۰۴
- عکس (۴-۵۰) ایده پیشنهادی نخست..... ۱۰۸
- عکس (۴-۵۱) گزینه منتخب برای راسته تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت..... ۱۰۹
- عکس (۴-۵۲) (۴-۵۳) گزینه پیشنهادی منتخب، جانمایی مجموعه اقامتی در کنار برج کبوتر در ابتدای روستا..... ۱۱۰
- عکس (۴-۵۴) (۴-۵۵) گزینه پیشنهادی منتخب، جانمایی تعمیرگاه ها در لایه دوم به صورت مجموعه ای..... ۱۱۱
- عکس (۴-۵۶) (۴-۵۷) گزینه پیشنهادی منتخب، طراحی میدان در راسته تجاری - خدماتی..... ۱۱۱
- عکس (۴-۵۸) (۴-۵۹) (۴-۶۰) دید به سمت برج کبوتر..... ۱۲۶
- عکس (۴-۶۱) دید به سمت ورودی مسجد و کتابخانه..... ۱۲۷
- عکس (۴-۶۲) دید از سالن سرباز کتابخانه به سمت میدان..... ۱۲۷
- عکس (۴-۶۳) دید از میدان به سمت ورودی رستوران..... ۱۲۸
- عکس (۴-۶۴) رواق اطراف میدان..... ۱۲۸

پیشگفتار:

در این پژوهش سعی بر آن است تا با شناسایی نقاط ضعف و قوت محدوده پروژه و نیز ویژگی های معماری بومی آن، راسته تجاری و خدماتی جهت ارائه خدمات جاده ای برای مسافران، با مشارکت عمومی ساکنان روستای مزرعه گورت طراحی شود تا در شرایط خشکسالی موجود فرصت مناسبی برای ایجاد اشتغال و جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهر و به تبع آن پدیده حاشیه نشینی و اسکان غیر رسمی باشد.

فصل اول، کلیاتی از رساله و طرح را شامل می شود. اهداف، ضرورت و مسئله تحقیق، فرضیه و ..... در این فصل آورده شده است.

در فصل دوم این رساله به مفاهیمی چون توقف گاه بین راهی، عرصه ورودی و خروجی شهر و نیز معماری بومی پرداخته شده است. بررسی دیدگاه صاحب نظران در مورد مفاهیم یاد شده باعث شد تا پژوهشگر با یک پیش زمینه قبلی به موضوع مورد نظر وارد شود.

فصل سوم به شناخت و بررسی سایت مورد نظر، روستای مزرعه گورت اختصاص یافته است. مطالعه و مشاهدات میدانی پژوهشگر در این فصل آورده شده است.

در فصل چهارم با توجه به مطالعات انجام شده در فصل های قبل به طراحی و ساماندهی راسته تجاری - خدماتی روستای مزرعه گورت می پردازیم.

فصل اول

کلیات تحقیق

